

реального часу та не був системним. Таким чином з впровадженням цієї системи, ми отримуємо більш плідну взаємодію між митними органами двох країн та фактично он-лайн інформацію про всі товари та транспорт, які перетинають кордон.

Література:

1. Офіційний веб - сайт Державного митного комітету Республіки Білорусь. – [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://gtk.gov.by/>
2. Електронне декларування. – [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://brest.customs.gov.by/index.php?option=com_content&view=article&id=205:2012-02-01-14-03-55&catid=25:2012-02-01-13-46-12&Itemid=61
3. Розпочався он-лайн обмін попередньою митною інформацією між Україною та Республікою Білорусь/ Сайт пресс – служби ДФС України. – [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/media-tsentr/novini/220695.html>

Микола Баран

Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник: кан. екон. наук, доцент Ткачик Ф.П.

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТА РОЛЬ ПОДАТКОВОГО КОНТРОЛЮ

Податковий контроль є самостійним напрямом державного фінансового контролю. Характерним для нього є певна стадія фінансової діяльності – стадія мобілізації коштів до публічних грошових фондів. Забезпечення режиму суворого додержання норм податкового законодавства суб'єктами податкових правовідносин є головною метою податкового контролю. Від ступеня ефективності контрольної діяльності органів, що здійснюють податковий контроль, безпосередньо залежить рівень доходів бюджетів та державних цільових фондів. Поряд з цим, податковий контроль виступає гарантією задоволення публічних майнових інтересів та важливим чинником соціально-економічного розвитку держави.

Питанням, що стосуються підвищення ефективності податкового контролю приділено низку досліджень науковців та фахівців, серед яких можна виділити праці А.І. Крисоватого, Л.К. Воронової, А.Г. Загороднього, Л. Дейнеко, Ю. Генералової, Е. Кондукової, В. Онищенко, Ю. Панури, М. Сичевського та інших. Незважаючи на це, сьогодні часто виникають проблеми як у загальних підходах до організації податкового контролю та аспектах його здійснення в окремих галузях. Це актуалізує окреслену проблематику та вимагає розширення та поглиблення наукових досліджень сучасного податкового контролю.

Основними невирішеними питаннями при проведенні податкового контролю в галузях економіки є такі: відсутність відповідних методик (обмеженість чітких методичних рекомендацій щодо здійснення контролю працівниками податкових органів), чітко визначених особливостей діяльності кожної окремої галузі та умов її функціонування в Україні, кількісних і якісних параметрів, аналіз яких дозволяє визначити ефективність кожної галузі, виявити резерви для подальшого її розвитку [3].

Останнім часом в Україні зроблено багато кроків до налагодження системи оподаткування, однак цей процес є надто затяжним, адже навіть після прийняття Податкового кодексу України та реорганізації фіскальних органів національна податкова система має багато недоліків та потребує оптимізації.

У чинному законодавстві податковий контроль визначається як система заходів, що вживаються контролюючими органами з метою перевірки правильності нарахування, повноти та своєчасності сплати податків і зборів, а також дотримання законодавства з питань проведення розрахункових і касових операцій, патентування, ліцензування та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи [1].

Предметом податкового контролю виступає правильність нарахування, повнота та своєчасність сплати податків і зборів, правильність складання та своєчасність подання

податкових декларацій (розрахунків), а також дотримання законодавства з питань регулювання обігу готівки проведення розрахункових та касових операцій, патентування, ліцензування та іншого законодавства. Податковий контроль одночасно носить забезпечувальний та попереджувальний характер [2]. Забезпечувальний характер податкового контролю проявляється в тому, що в результаті його застосування приймаються заходи щодо ухилення від сплати податків та забезпечується надходження податків до бюджету. Попереджувальний характер податкового контролю полягає в стимулюванні платників податків до правильної сплати податків, оскільки при наявності податкового контролю платників податків передбачають, що недоплачені суми податків за результатами перевірок будуть стягнені з фінансовими санкціями до бюджету та, відповідно, ухилятися від оподаткування небезпечно. Тобто за рахунок податкового контролю підвищується рівень сумлінності платників податків.

Таким чином, перед податковим контролем, як складовою податкової системи, стоять завдання подолання нерівномірного розподілу податкового навантаження в економіці, вдосконалення неефективної на сьогодні системи податкових пільг, зменшення заборгованості зі сплати податків і зборів до бюджету, сприяння розробці та запровадженню стабільного, прозорого законодавства, з метою детінізації української економіки та легалізації доходів юридичних і фізичних осіб. Системного вдосконалення потребує методика проведення контрольно-перевірочних дій. На відміну від існуючої практики суб'єктивно-вибіркового формування програм перевірки в діяльність податкових органів слід впровадити структурно-організаційну модель як норматив документальної перевірки, яка передбачатиме напрями контрольно-перевірочних дій, їх послідовність та перелік процедур, що мають бути виконані. Поліпшенню обслуговування платників податків сприятиме належне функціонування інформаційно-довідкової служби фіскальних органів, а також інституту податкових консультантів тощо.

Отже, значимість податкового контролю в умовах трансформаційної економіки особливо зростає через суттєву залежність від податкової складової бюджетів усіх рівнів, все ще низьку податкову культуру населення в цілому і платників податків зокрема.

Література:

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755 – VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу - <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
2. Іванов Ю. Б. Податковий менеджмент : підручник / Ю. Б. Іванов, А. І. Крисоватий. – К. : Знання, 2008. – 525 с.
3. Буряк П. Ю. Податковий контроль: підручник / П. Ю. Буряк, Б. А. Карпінський, Н. С. Залуцька. – К. : Хай-Тек Прес, 2007. – 356 с.

Анатолій Бодасюк

Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник: кан. екон. наук, ст. викладач Сідляр В.В.

СУЧАСНА ПАРАДИГМА МИТНО-ТАРИФНОГО РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ

На сучасному етапі розвитку економіка України за ступенем відкритості досягла рівня країн Західної Європи. Проте, залишаючись недостатньо інтегрованою у міжнародну господарську систему, економіка набуває ознак периферійності, оскільки, головним чином, орієнтована на експорт сировини та імпорт високотехнологічної машинобудівної продукції і готових товарів. Тому проблеми імпортової залежності та сировинної орієнтації експорту продовжують залишатися актуальними для дослідження. В контексті цього, Україна має приділяти особливу увагу зовнішнім джерелам надходжень до державного бюджету, оскільки перебудова економіки упродовж останніх років призвела до зниження темпів власного виробництва, що автоматично продукує зменшення бази для податкових надходжень від внутрішніх джерел. Але це не означає, що Україна має використовувати